

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

„Perioodi 2023-2027 Natura 2000 erametsades elurikkuse soodustamise toetus“ tingimused

Kristine Hindriks
Maakasutuspoliitika osakonna
peaspetsialist

23. märts 2023

Uuendused võrreldes eelmise perioodiga:

- kõrgem ühikumäär sihtkaitsevööndis
- Natura 2000 aladel piiranguvööndi ja hoiuala metsaelupaigad kõrgema ühikumääraga
- kasutusvaldaja saab teatud tingimustel tulla taotlema
- hilinenud taotlusi vastu ei võeta

Toetuse eesmärk ja eelarve

Eesmärk

- aidata metsamajandajatel kohaneda piirangutega, mis tulenevad linnudirektiivi ja loodusdirektiivi rakendamisest
- toetada Natura 2000 võrgustiku alal või väljaspool asuvatel kaitsealadel ja püsielupaikades looduskaitseenõuete täitmist
- säilitada nendes piirkondades väärtuslikud metsaelupaigad

Eelarve

2023 - 6,2 miljonit eurot

Perioodi 2023-2027 eelarve - 31 miljonit eurot

§ 2 ja 3. toetatav tegevus ja toetuse ühikumäär 1 hektari kohta

1	Natura 2000 sihtkaitsevööndis või looduskaitseaduse § 4 lõike 1 punktis 1 või 4 nimetatud kaitstava loodusobjekti sihtkaitsevööndis;	134 eurot
2	Natura 2000 piiranguvööndis asuvas või hoiualal asuvas nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taimestiku ja loomastiku kaitsest (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) lisas 1 nimetatud metsaelupaigas;	134 eurot
3	Natura 2000 alal sihtkaitsevööndiks projekteeritaval alal;	134 eurot
4	Natura 2000 piiranguvööndis või hoiualal, kui seal ei asu real 2 nimetatud metsaelupaik, või piiranguvööndiks või hoiualaks projekteeritaval alal	kuni 60 eurot

Toetuse ühikumäära vähendamine

Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ületab toetusele eelarveaastaks määratud eelarvet, siis vähendatakse toetuse ühikumäära NATURA võrgustiku ala piiranguvööndis või hoiualal ning nendeks aladeks projekteeritaval alal. Kõik nõuetekohased taotlused rahastatakse.

§ 4. Riigiabi

Toetus erametsaomanikust ettevõtjale on riigiabi komisjoni määruse (EL) 2022/2472 mõistes ehk siseturuga kokkusobiv põllumajandus- ja metsandussektoris antava abina

Riik esitab teatise Euroopa Komisjonile

Nõuded:

- alad, mis aitavad kaasa direktiivi 92/43/EMÜ artikli 10 rakendamisele ja mis ei ületa 5 % Natura 2000 võrgustikku kuuluvatest aladest asjaomase strateegilise kava territoriaalses kohaldamisalas
- **toetust ei anta taotlejale, kes on raskustes olev ettevõtja**
- toetust ei anta taotlejale, kes on jätnud tagasi maksmata varem saadud riigiabi, mis on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks.

§ 5. Nõuded taotlejale

Toetust antakse:

- füüsilisele isikule
- füüsilisest isikust ettevõtjale
- eraõiguslikule juriidilisele isikule

kelle omandis või kelle kasutusvalduses on metsamaa

Omand versus kasutusvaldus

Kasutusvaldajale: kui kasutusvaldusleping on:

- tähtajatu
- seatud vähemalt 5 kohustuseaastale järgnevaks kalendriaastaks

Omanikule kui:

- kui pikaajalist kasutusvaldust pole seatud
- seatud on lühiajaline kasutusvaldus
- pikaajaline kasutusvaldus on seatud, aga kasutusvaldaja ei tule taotlema

Oluline! Kui KV tähtaega muudetakse pärast taotluse esitamist, kuid enne kohustuseaasta 31.12 lühemaks kui 5 a, siis läheb toetus omanikule, kui omanik jätkab nõuete täitmist

§ 6. Nõuded toetusõigusliku maa kohta

- Toetust antakse taotleja omandis või kasutusvalduses oleva metsamaa kohta, mille kohta on andmed kantud Eesti looduse infosüsteemi
- metsamaal kasvavad **puittaimed** kõrgusega vähemalt 1,3 meetrit ja puuvõrade liitusega vähemalt 30 protsenti või kui see nii pole, siis sellepärast, et seal on tehtud uuendus-, hooldus-, valik- või kujundusraiet või puud on hukkunud loodusõnnetuse tagajärjel.
- puittaimena käsitletakse keskkonnaministri 16. jaanuari 2009. a määruse nr 2 „Metsa korraldamise juhend” lisas 14 loetletud puuliike.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/107102022003>

Toetusõigusliku metsamaa hulka arvatakse

- Kuni nelja meetri laiune tee, kraav, tuletõkestusvöönd ja elektripaigaldise kaitsevööndis olev maa
- kuni 0,10 hektari suurune lagendik, mis asub ühe katastriüksuse ja sihtkaitsevööndi või sihtkaitsevööndiks projekteeritava ala või ühe katastriüksuse, hoiuala ja piiranguvööndi või piiranguvööndiks või hoiualaks projekteeritava ala piires

Toetust ei anta

- Toetusõigusliku metsamaa kohta, mis on väiksem kui 0,30 hektarit
- maa kohta, mille kohta on andmed kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse
- pärandniidu ehk poolloodusliku koosluse kohta, mille kohta on andmed kantud Eesti looduse infosüsteemi
- metsamaa kohta, mille kohta on sõlmitud vääriselupaiga kaitseks leping keskkonnaministri 4. jaanuari 2007. a määruses nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimise ja vääriselupaiga kasutusõiguse arvutamise täpsustatud alused” sätestatud korras.

§ 7. Tingimuslikkus

Taotleja täidab metsamaal, mille kohta ta toetust taotleb, oma põllumajanduslikus tegevuses ja kogu põllumajandusliku majapidamise maal maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded ning kohustuslikud majandamisnõuded kogu kohustuseaasta jooksul.

- taotleja esitab andmed oma põllumaade kohta

Nõuete kohta saab täpsemalt lugeda [Riigi Teatajast](#).

§ 8. Toetatava tegevuse nõuded

Taotleja täidab toetusõiguslikul metsamaal looduskaitseseaduses ja metsaseaduses ning nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõudeid kogu kohustuseaasta jooksul

§ 9. Toetuse taotlemine

- Taotleja võib taotlust muuta või selle täielikult või osaliselt tagasi võtta kuni kohustuseaastale järgneva aasta 1. märtsini, välja arvatud siis,
- kui toetusesaajat on teavitatud kavatsusest teha kohapealne kontroll
- kui toetusesaaja saab mittevastavusest teada ette teatamata kontrolli tulemusena.
- Muuta on lubatud või tagasi võtta see osa, mida kohapealse kontrolli käigus tuvastatud mittevastavus ei mõjuta
- muudatused metsamaa ja selle piiride kohta tuleb esitada hiljemalt 15. juunil

Kaasomandi korral

- Kui metsamaa kaasomanikud soovivad ühiselt taotleda toetust kaasomandis oleva metsamaa kohta, esitavad nad toetuse saamiseks ühise taotluse.
- kui metsamaa kaasomanikud soovivad taotleda toetust kaasomandis olevate erinevate metsamaa osade kohta, esitab iga kaasomanik eraldi taotluse. Lisaks kaasomandi kasutamise kokkulepe.
- kui toetust soovib taotleda üks metsamaa kaasomanikest, esitab ta lisaks KIK-le teiste kaasomanike sellekohase kirjaliku nõusoleku.

§ 10. Taotlusega seotud kinnisasja üleandmine

- enne 1. septembrit – toetus ülevõtjale
- 1. september kuni 31. detsember – toetus üleandjale (*kui ülevõtja jätkab nõuete täitmist*)
- Kui ülevõtja ei soovi toetust – toetus üleandjale

KIK-le esitatakse järgmised andmed:

- 1) üleandja ja ülevõtja nimi ning registri- või isikukood;
- 2) üleandja ja ülevõtja kinnitus kinnisasja üleandmise kohta;
- 3) andmed selle kohta, kas ülevõtja taotleb toetuse maksmist;
- 4) andmed üleantava kinnisasja kohta

Kinnitus, et ülevõtja võimaldab kontrollida kinnisasjal toetuse saamise nõuete täitmist.

§ 11. Taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse kontrollimine

- KIK kontrollib taotluse, taotlejat ja toetatava tegevuse õigsust ning vastavust toetuse saamise nõuetele.
- tingimuslikkuse nõuete järgimist kontrollivad oma pädevuse piires PRIA, Põllumajandus- ja Toiduamet ning Keskkonnaamet
- Keskkonnaameti poolt tuleb info looduskaitseaduse ja metsaseaduse rikkumiste kohta

Täpsemalt räägib kontrollidest Keskkonna Investeeringute Keskuse esindaja oma ettekandes

§ 12. Toetuse vähendamine

- Toetatava tegevuse nõuete rikkumisega kaasnevad vähendamised
- Tingimuslikkuse, pettuse, kontrolli osas mahaarvamised

§ 13 ja 14. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine ning toetuse maksmine

- KIK teeb taotluse osalise või täieliku rahuldamise otsuse või rahuldamata jätmise otsuse kohustuseaastale järgneva kalendriaasta 30. aprilliks.
- KIK edastab taotluse osalise või täieliku rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse PRIA-le otsuse tegemise aasta 10. maiks.
- toetuse maksab välja PRIA hiljemalt kohustuseaastale järgneva kalendriaasta 30. juuniks

NAM 2020. a toetusalustel aladel

- 3543 kaitsealuste loomaliikide elupaika
- 4887 taimeliikide
- 150 seene- ja samblikuliikide kasvukohta

Kõige rangema kaitse all olevate ehk I kaitsekategooria loomaliikide elupaiku esines 700 (18 erinevat liiki), taimeliikide kasvukohti 30 (11 erinevat liiki) ning seene- ja samblikuliikide kasvukohti 15 (3 erinevat liiki).

MAAELUMINISTEERIUM

Täna!